

NAGYKÖRÖS és VIDÉKE

Politikai, közgazdasági és társadalmi lap. A „Nagy körösi Gazdasági Egyesület“ hivatalos lapja.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagykőrös, IV. ker., Deák-tér 31. Telefon szám: 78. Megjelenik hetenként háromszor: Kedden, csütörtökön és vasárnap reggel.</p>	<p>Főszerkesztő: Magyar Kázmér. Felelős szerkesztő és laptulajdonos: D. Tóth Ferenc.</p>	<p>Előfizetési árak: HELYBEN: Egész évre 12 K, 1/2 évre 6 K, 1/4 évre 3 K VIDEKEN: Egész évre 14 K, 1/2 évre 7 K, 1/4 évre 3-50 K. Egyes szám ára vasárnap 14, hétköznap 6 fill. Nyilttér soronkint 80 fillér.</p>
---	--	--

A köztisztviselők.

A mostan duló világrengető háboruban a tisztviselő, elsősorban a köztisztviselő érzi legjobban a drágaságot. Míg az uzoráskodók legkomi-szabb offenzíváinak tüzét a legtöbben állták, sőt viszont támadásba mentek át, a szerencsétlen tisztviselőnek ölbe tett kezekkel meghuzódva kellett néznie a góliátok harcait s mindig remegett, hogy vajjon mikor tapossák már el. Mert nem volt fegyver a kezében, nem harcolhatott az árdragítókkal, ő neki a kiszabott mederben kellett élnie, dolgoz-nia, tengődni; vajjon mivel támadhatott volna?!

Nézük csak, hogy is áll a tisztviselő a háboruban. A termelőnek, aki hetven, nyolcvan, vagy lsten tudja hány százalékkal emelte portékájának az árát, az iparosnak, aki egy kis javításért annyit kért tőle, mint ezelőtt az egész darabért, a kereskedőnek, aki még mindig maximálisan cikkeiért ötlet és hangulat szerint sóhajtott neki árákat — háborus üzleteit, illetve kereset módját tűrni kell a tisztviselőnek. Nem üthet vissza semmivel, neki hall-

gatnia kell, vagy fizetni. Az iparos, kereskedő és a termelő vissza tud vágni egymásnak. Ha a termelő drágán adja áruját, a kereskedő és iparos se rest és nem szemérmeteskedik, hanem dörzsölve markait, csak azt mondják — találkozzunk még, mikor harcolni fogunk! Így ma a tojást 30 fillérért adja, a tejét 60 fillérért méri neki a termelő, vagy az aprójszágot túl magas áron kell nekik megvenni, nem keli elbulsulniok, mert hiszen van fegyver a kezükben, amivel ők is lesujthatnak. A tisztviselő azonban a fix fizetésből él. Eszembe jut a régmúlt időkből egy fiatal asszonynak s kereskedő feleségének mondása, aki titokzatosan sutogta a komaasszonyának fülébe: „bizony én nem tudnám megszokni, hogy olvasott pénzü ember mellett éljek”. Hej! Akkor pedig de más világ volt, még aszfaltja sem volt Kőrösnek. Ime most élénken villan eszembe a jól megjegyzett szó: „olvasott pénzü”. Valóban az olvasott pénzüek ezrei miként éjjenek most?

A tisztviselő rendje volt hajdan a „Tekintetes Urak” rendje, még pedig büszke és nyomós. S most rette-

netesen őrli őket az élet s lejobb estek a megélhetésben, mint a gyenge napszamos és a kontár iparos. Egyes osztályok részére a háboru paradicsomot varázsolt, részükre pedig a nyomort hozta; amíg más osztálybeliek bátran birkózhatnak egymással, — „ha te úgy, én is úgy” elvet tartva — a tisztviselőnek állni kell ezeket a túlekedéseket és nem lehet még csak védekeznie sem az ellen, hogy legalább ne az ő bőrére menjen.

A háboruban pedig dupla munkát végeznek a tisztviselők legnagyobb részben; helyettesíteni kell azokat is, akik távol vannak a harcmezőkön, némelyek közülök kettő-három helyett is dolgoznak, ehhez pedig mi kell feltétlenül, mint megfizített munkaerő, az energiának teljes igénybevétele. S még is ők a háboru áldozatai a megélhetésben. Sajnos, hogy még most nem lehet biztosítani a tisztviselőket a drágaság szörnyen zuzó karjai ellen, de eljön az idő, mikor majd megmozdulnak s követelni fogják létük megerősítését és állásuk kiépítését.

Mit mutatott meg a háboru. Bebizonyította, hogy nem a tisztviselőket

TÁRCA.

A köszívű apa és leánya.

— Elbeszélés. —

Irtá: Dan Emil.

(Folytatás)

3

Nem? ... Kivel beszélt? Ő mondta? Ő maga mondta? ... Ő... az... édes apám?

— Ő maga ...

— És miért nem? ... Mit mondott, miért nem jön? ... Haragos volt? Gyűlölt? ... Talán nem kérte elég szívhöz szólni? Nem mondta el neki, milyen beteg vagyok?

— Elmondtam mindent. Kértem ... sirva könyörögtem ... de azt mondta, nem fog eljönni ...

— De hát miért? Istenem miért?

— Nem jön ... mert nem tudja megbocsátani ... nem tudja feledni ...

— Mit? kérdi zordon arccal s keserű hangon kifakadva a férj. Talán azt, amit én vétettem neki? És amit ő vétett ellenem?

— Nem, mondotta alig hallhatólag Bodonné, — hanem azért, hogy mig egészséges volt Ilona és tehette volna, sohasem ment el hozzá ...

Hirtelen elhallgattak.

A beteg erejevesztve hanyatlott vissza párnájára és nem szólt, nem kérdezett többé semmit. Arca még sápadtabb, még szenvedőbb lett, teste mozdulatlan volt, mint a halotté, bár minden idege vonaglott a fájdalomtól s szemeiben ott sötéltett a vigasztalan kétségbeesés éjszakája.

Jött az alkony, jött az éj, de az ő szívének kinszenvedésére nem hozott enyhülést.

Csak a megváltó halál késett. Nem akart eljönni ...

Mintha a szárnyait bontogató lelket lenyűgöző erővel bilincselné továbbra a földhöz, a reászakadt újabb megpróbáltatás ... mintha a szívet ért utolsó tördőfés erőt kölcsönzött volna a neki, hogy még tovább vonszolja nehány nappal az élet sulyos keresztjét! ...

Csak négy nap mulva kondult meg számára a gyászharang érces szavu zsolozsmája ... Amikor végkép kialudt szívéből minden remény: de még utolsó percében is izzott lelkében a teljesülhetetlen vágy, kiapadt szeméből minden könny, elhalt ajkán minden sóhaj, amitől az enyhülés balszamanak egy parányát remélhette volna.

... Kongnak a harangok, tele zokogják sötét gyászal, lelkebe maró bubánattal a szívek minden zugát. Mintha még

azok is sokallauák a visszamaradottakra nehézedő balsor terhet s messze elringó szomorú hangjukkal szét akarnák igazságosan osztani az érző lelkek között ...

Csak ő nem akar ebben is osztozni az apa! ... Fut ... fut ... messze, ki a magányba az emberek közül, hogy ne hallja azokat a hangokat. Mintha elfuthatna valaki önmaga elől! Mintha nem suttogná valami mind hangosabban ott belülről:

— Hasztalan erőlködés! Az isten ege mindenütt föld borul s annak szelid kéksége mintha fojtóan nehéz gyászpalást sulyosodnék reád. Az éjszaka zordon sötétje: fekete szemfedő. Lelked ébredő öntudata: kéréllhetetlen birád ...

Nem gondoiod-e, hogy az élet muló javaiért folytatott szakadallan harcban hajszolva önmagad: elveszited lelked nyugalmát, kedélyed derűjét, álmaid édességét s halálra sebez magadban az embert?

Ha napjaid alkonyán visszapillantasz a befutott utra, mit látsz magad előtt? De-rüs kép helyett, amit beragyogna az ősi verőfény enyhe sugara, szomorú, kiellen táj vigasztalanságát ... melyből ijesztőleg merednek feléd érzéseid rombadől templomának gyászos emlékei.

Meg tud-e majd vigasztalni vesztesé-

megillető anyagiakkal kell takarékoskodni, hanem inkább azok számával. Az eddig alkalmazásban levők érdekeit tiszteltben kell tartani, de nem szaporítani derűre-borura az új alkalmazottak számát. A kipróbált s a közönségért hűnen, odaadón dolgozó tisztviselők munkakedvét kell fedezni a jobb fizetéssel és az elismeréssel. Lealkonyodott már annak az időnek, mikor a tisztviselő azért vállalt hivatalat, hogy tekintetes ur címe is legyen, a tisztviselői pályán ma már a megélhetésért és a közért dolgoznak.

Színház.

Pénteken „Mágnás Miska” nagy operette került színre harmadszor félig telt ház előtt.

Szombat este a többször látott — „Cigányszerelm” került színre került kevés érdeklődés mellett. Igaz, hogy e darab már ismerős, de mégis nagyobb érdeklődést érdemelt volna. Ugy a meséje mint a zenéje jóval fölötte áll a mai színpadi termékeknek. Zenéje inkább hajlik az operához, mint az operette zenék színvonalához. Ma este Szabolcsy Józsa brilirozott. Hangja és játéka tündöklő fényben ragyogott. Csákyról ugyanezt mondhatjuk.

Gonda Mária alakítása kiváló volt, amint erőszakkal hódította a pupák Kajtánt.

Fekete Rózsika egyénisége nem illett ahoz a szerephez, de mégis jól beleéltette magát. Játékának kvalitása megtette a kellő hatást.

Szalóki elemében volt. Mózi korcsmás szerepét úgy megjátszotta, hogy beillene a Király színházba boldogult Németh Józsa örökébe.

Brádi a szokotnál jobban volt díszponálva. A cigány temperamentum heveséggel szépen domborította ki.

gedért bármi földi jó? ... Most még talán igen. De majdha föl tudod mérni veszteséged súlyát? Ha lassanként majd átérzed minő kálvária volt az ő osztályrésze? ... Az övé, aki tudja jól, hogy el kell mullnia. Hogy percről-percre közelebb jut az örök enyészet hideg éjjeléhez. Amelyben semmi fény, semmi öröm nem mosolyg többé reá. Amelynek csöndje süket halotti némaság. Ahonnan nem várhatunk vissza többé senkit, hogy kérhessük bocsánatát, ha vétettünk eliene ... s ha sebet ütöttünk szívének: jóvá teheszünk engesztelő szóval, az őszinte megbánás forró könnyeivel ... nem, mert ez az éjszaka az, melynek nem gyulnak ki reménycsillagai, melynek éjele eltart az örökkévalóság s hasztalan sóvárogja szívünk hajnalhasadását. Sőtét az, mint a kétségbeesés, ijesztő árnyai a lélekből rajzanak szerte és suttognak örök szemrehányást azok felé, akik végig tapostak mások szívének, amíg azok a földi lét tövisekkel kirakott vándorutját járták ...

... Az éj leszáll. A sötétség szétterül a földön. Az őnmaga elől bujdosó utra kehezfelé. Csillagok gyulnak ki az égbolt végtelen magasságában. Egyenest az ő feje fölött. És néznek, néznek le onnan reá hosszú, merev, hideg tekintettel. Mintha az Isten lélekbelátó szemei volnának.

(Vége.)

Stella játékban is érzett a szerep fel fogása. Játékának stílusa megfelelő volt.

Laksz Sári a beteg Fodor Szeréna szerepébe ugrott be. Sikerült alakítást produkált. A zenekar kiválóan játszotta meg a nehéz szerzeményt. A siker Donát karnagyott dicséri.

Vasárnap délután telt ház előtt másodsorú adták elő „Vagy ő, vagy senki” című nagy operettet.

Vasárnap este Mérei Adolf „Marci” c. 3 felvonásos bohózatot operette-jé került színre. Kevés darabnak nevetünk még annyit, mint ennek az operette-nek, vagy jobban mondva bohózatnak. A képtelen helyzetek, melyek nyomon követték egymást, állandóan derültségben tartották a közönséget. A komolyabb darabok között néha-néha helyet foglalhat egy-egy ilyen könnyebb suly színdarab is, ahol a gondolkodó, elmélkedő embert háttérbe szorítja a nevető ember; ahol a mindennapi élett munkásságától terhétől lekötött emberi lélek felszabadul, hogy a jókedv vídám, derűs mezején megnyugodjon, megpihenjen.

A közönség, mely szüntől megöltötte a színházat, jól mulatott, sokat nevetett s amikor elhagyta a színházat, bizonyára hálásan gondolt vissza a szereplőkre, akik neki oly vídám és derűs órákat szereztek.

A szereplők között hálánk és elismerésünk elsősorban a „Marci” megszemélyesítőjét Róna Zoltánt illeti. A köszvényes, csuzos, reumás öreg, ki mint egy képzelt beteg, örökké csak a saját bajaival bibelődik — várakozáson felül jól adta. El sem tudtuk volna képzelni, hogy ennyire bele tudja élni magát ilyen nehéz szerepbe. Bármennyire nehezére esik is, bármennyire terhelve van is a testi bajok ezerféle nemével, amikor a körülmények úgy kívánják az előléptetés végett, Marci-Róna megtagadja önmagát; jó barátoknak, fiatalnak, nőtlen embernek adja ki magát, szereti, ha mint régen, úgy most is „kis kujonnak” szólítják. Persze ebből a megtévesztésből aztán a képtelen helyzeteknek egész sorozata támad, amelyeket akarva-nem akarva is kénytelen végig játszani. Kettős lesz ettől fogva a szerepe; a maga valódi, tehetetlen, öreg volta mellett mindig készen kell lennie, hogy ha kell, akkor mulatni szerető jó cimborának is bizonyuljon. Ezt a szerepet játszotta Róna Zoltán igazi megértéssel, rátermettséggel és elejétől végig egyforma elvességgel.

Kiseb szerep jutott Csáky Antának; de e kis szerepbe is annyi életet vitt bele, aminőt rajta kívül csak nagyon kevesen tudnak megtenni. Mint igazi színészi talenter, most is elragadó, pompás volt a maga szerepében. Azt hiszem, kevés szerepet játszott még végig, mely annyira lényéhez illő lett volna, mint báró Tegze Ákos szerepe. Fellépése, mint mindig, most is igazán ur, „bároi” volt. És azután ami legnagyobb erénye minden művészeknek, természetes volt a szó legigazibb értelmében. Újból kitűnt nála, hogy a művészeknek, — még ha színész is, nincs szükség „színészi” fogásokra, hogy hatásosan adja szerepét. Anélkül, hogy tovább beszél-nék, röviden csak annyit mondunk, hogy gratulálunk neki szívünkkel.

A női szereplők között egyformán első hely illeti meg Fekete Rózsikát Pimpfinger Klára szerepében és Gonda Macit Fogarasi Lenke szerepében. Mindketten egyformán

elragadók, egyformán szépek és kedvesek voltak. Ha megszavaztatnánk bennünket, nem tudom, melyik mellett foglalnánk állást. Fekete Rózsika igazán bájos volt a serdülő leány szerepében. Annak naivságát, túlzásait, meggondolatlanságait, fiatalos széles magatartását nagyszerűen ábrázolta. De ép oly kitűnő volt Gonda Maca is, ki bátran utána megy báró Tegze Ákosnak, hogy szemébe mondja a maga igazát. Igazi báronő volt: uri és méltóságos.

A többi szereplőkről is hálásan emlékezünk meg és ha nem emlíjük is neveiket, elismerésünkkel nékiek is adózunk. Mint az előbbieknél, nekik is köszönetet mondunk, hogy nekünk egy vídám estét szereztek. Köszönjük, — mert a háború az örömet is minként egyebet, nemcsak hogy újra, de magasabba is értékelte és mert az öröm a mostani szomorúságaink között oly drága és ritka lett, mi sem tehetünk mást, mint hogy a mi köszönetünk is a lehető legforróbb legyen.

Hétfőn végre ismét népszínművet, Csepreghy örök szépségű „Sárga csikó”-ját kaptuk olcsó helyárral mellett. A hétfő és zóna helyárral dacára (t. i. nálunk nem szeretik ami olcsó) is a ház teljesen megtelt — kivéve a tamlásszék és páholyokat. Teljesen fölösleges volna a darab erőnyeit hangoztatni, megvan benne minden. ami drámai kellék, ami modern darabjainkból hiányzik. Hamisítatlan magyar tárgy, zengzetes tiszta magyar nyelv, sohasem megy túl az izlés határain, ügyes bonyodalom s igazán drámai megoldás, — füzerezzve verbéli magyar dalokkal, mik közül nem egy közismert már régen a nép között. A darabot egyszer, kétszer meg nézni nem elég, iatását nem veszi el soha, amíg az Alföld rónán magyar kalászt ringat a széi.

Hanem igazán meglepő, hogy most, amikor igazán izlés és erkölcs nemestig, magyarosan szórakoztató előadásban gyönyörködhetünk, épen az ugynevezett „intelligencia” hiányzott feltűnően. Hogy miért, első pillanatra érthetetlen. Hiszen az nem lehet, hogy nálunk is annyira „modernnek” lettek volna az intelligencia individuiumai, hogy, mint mondják, nem tudnának szórakozni egy „paraszt”-tárgyú darabon, — nem, az még most nem áll általánosan, hanem az a bizonyos majomtermészet az emberben, hogy szeret utánozni másokat, lehetöleg olyanokat, akiknek eljárását nem érti meg s azt gondolja, hogy tekintélyre, csudálatra, bámulatra csak úgy tud szert tenni, ha ő is a tanítványok közé lép. Így van ez nálunk is; a magát intelligensnek tartó csoport halotta, tapasztalta hogy Pesten kifutynak a színpadon mindent, ami magyar (legföljebb a Mágnás Miskát nem, mert abban a magyarokat állítják pellengérré) s csak azokban tudnak élvezetet találni, amikben nincs szép, ami illetlen, erkölcstelen s lehetöleg túl van zsufolva a lanyha idegeket igazító, ugynevezett „pikantéria” válogatlatlan tömegével, amikben a tárgy nem is tárgy, csak hőbortos agyszülemény. Amikben nem magyar parasztlak, ellenben lengyel zsidók szerepelnek, nem a magyar mágnás az arisztokrata, hanem sikkasztók utódai. Ilyen darabok keltenek annak a közönségnek, amelyik oly óvatos a magyar daraboktól, de annyira lelkesedve tódul mindannyiszor, ha a magyart nevetni ki. Nagyon szép, ha egy társadalomban annyi az intelligens, de szomorú, ha oly kevés a magyar s lámpával kell keresni az igazi művelt egyéneket.

A darab színrehozatala minden elismerést megérdemel, színészeink közül nem egy igazán otthon érezte magát Csepregyházi alakjaiban. Elsősorban kell kiemelnünk Raffayt. Igazán dicsőre méltó gondolat s mindenre kiterjedő figyelemmel adta Csorba szerepét. Mondhatjuk játéka ideális volt, alakításai mindig talpra esettek, természetesekek s nem tévedünk, ha állítjuk, hogy Raffay az ilyen mű szerepekre versény nélkül áll a társulatban; őszinte üdvözlésünk neki. Csáky A. már jól ismert, mint a társulat ereje s csak csodálkozni lehet sokoldalúságán. Igazán faradhatatlan (vagy inkább nélkülözhetetlen) tagja a társulatnak Szalókyval együtt. Már láttuk paraszt legénynek s a mostani fellépése is csak erősítette meggyőződésünket, hogy — bármennyire elismerjük is tehetségét más fajú darabokban — igazán elemében itti magát s tehetsége ilyen szerepekben jut teljes kifejezésre.

Külön kell kiemelnünk *Palósi Jánost* s pedig azért, mert eddig nem igen volt alkalmunk tehetségében gyönyörködnünk. A pusztabíró szerepében, igazán a legjobbbat adott. Biztos viselkedése a deszkán feltűnő, szerepébe igazán bele éli magát s nem csalódunk, ha reméljük, hogy tehetséges színész fejlődik belőle.

Szabolcsi Józsefről minden jót elmondottunk már, amint valóban meg is érdemelte. Most is dicsőre illett meg játékaért, ügyes táncáért, kellemes csengésű nótáért, de nem álljuk meg szó nélkül, hogy meg ne jegyezzük, hogy e szereplése nagyon kritikus sikerű volt. Valószínű, hogy a közönségnek akart kedvében járni, kellemetlen, nem egyszer izléstelen közbeszúrásaival, alakításaival. De nem szabad feledni, hogy nemcsak a *karzatnak* s a tapsoló közönségnek kell játszani, hanem első sorban a szerepért s mindig az izlés határai között. Igazán kár, hogy Erzsike szerepét — amit pedig csak ő tudott volna legjobban előadni, — annyira elrontotta.

Juhász Pál szintén csak elismerést érdemel; kevés szerepében is tökéletesen érvényre tudta juttatni teentumát.

A cigányok, el kell ismerni, nagyszerűen szerepeltek, de itt is megjegyezhetjük, hogy túlságig erőltetett volt sokszor a komikum s miatta a főszereplők nem tudtak kellő hatást elérni.

Csak rajta, lássunk még néhányat azokból a régi jó magyarokból.

Tudósító.

HIREK.

***

Orosz misszió hadifoglyaink között.

Tudvalevő, hogy a hadviselő államok az emberi jogok és emberiség bántalmazásának védelme és hathatós biztosítása érdekében a semleges államok közvetítésével időnként bizottságokat küldenek ki a hadifoglyok állapotának megvizsgálására, melyek a Vörös-Kereszt-Egyesületek illető országbeli hűlgytagjaiból s a semlegesek katonatiszti köréből alakulnak és kiszállanak a foglyatáborok látogatására, vagy a mezőgazdasági és ipari munkára kiosztott foglyok állapotának ellenőrzésére. Hozzánk f. hó 26-ára jelezték az orosz-vörös-kereszt missziójának látogatását, mely a dán kormány közvetítésével látta el feladatát s melynek tagjai vol-

tak: orosz részről egy hercegő — aki azonban Budapesten kibetegedett, Dánia képviselőtében báró Fahren E. C. dán huszárkapitány, a magyar-osztrák hadügyminiszterium oldaláról von Babel bécsi intendaturai vezérkari őrnagy, a budapesti katonai parancsnokság részéről Dr. Gyarmathy Viktor tüzérfőhadnagy, Pestvármegye alispánja képviselőtében Dr. Morlin Adorján v. aljegyző mint polgári biztos.

A misszió megérkezéséről csak előző nap jött meg a tudósítás s így a határban levő összes orosz foglyok az idő rövidsége miatt berendelhetőek nem voltak, de így is sikerült több száz embert egybegyűjteni, akiket a Cifrakeret szétlányán katonás rendbe sorakoztattak a bizottság varasára.

Városi hatóságunk illő tisztelet adással, kellő számu kocsival várta a délelőtti gyorsvonattal a Budapestre jövő urakat, kiknek fogadására megjelentek: id. Beretvas János földbírtokos — ki a francia, német társalgás közvetítését volt szíves elvállalni, — Puka Károly polgármester, Modor Vidor huszárkapitány, Biczó Kálmán elnöki K. Faragó Denes gazdalanácsnok, F. Szabó Jenő főkapitány, Dr. Mester Gyula és Dr. Kenyeres Gyula városi orvosok. Rövid tiszorai után a bizottság kiszállt a fürdőkerthe s megejtette a vizsgálatot, melynek során báró Fahren dán huszárkapitány az egyesek kívánságait is mind sorra vette és jóindulatu figyelemmel meghallgatta.

S itt általánosságban meg kell jegyeznünk — a mit a hivatalos szemle is megállapított, hogy a hadifoglyok ellátása annyira általános emberi szempontok keretében mozog — hiszen a foglyosorban élő emberek se egyforma munka erők és munkakészségűek, — hogy komoly kifogás tárgyát nem kepezhetik, sőt a megelégedést kell kiváltaniok ellenségeink táborából is.

Dében a város izletes ebédrel látta el a vendégeket s a kisérőket képező városi urakat a szállodájában, melynek étlapját Weiszné ismeretes hozzáértéssel és izléssel állította össze: husleves, töltött tojás tejszó mártással, sertés-, csirke-, kacsaütölt kompóttal, lerakott palacsinta, gyümölcs, sajt, fekete kávé. Az ebéd folyamán báró Fahren rövid beszéddel fejezte ki elismerését F. Szabó Jenő főkapitány iránt a foglyokkal szemben tanúsított atyai bánásmódjáért.

A bizottság a délutáni gyorsvonattal távozott városunkból, teljes elismeréssel s látottak és tapasztaltak felett.

— **Család pótlék.** Dobos Gyula városi számvéő részére egy gyermeke után évenkénti 200 korona családi pótlékot állapított meg a közgyűlés.

— **Háborus segély.** A városi tisztviselő és alkalmazottak részére az állam által megállapított háborus segélyre vonatkozó kimutatást a v. képviselőtestület tudomásul vette és egyben a beszerzési előleg folyosítását elrendelte. Bukovszky József helypénzszedési ügyvezető által kérelmezett háborus segélyt nem adta meg.

— **Az erdélyrészi mezőgazdasági felmentések** ügyében az Országos Magyar Gazdasági Egyesület felterjesztésére báró Hazai Samu honvédelmi miniszter sürgősen intézkedett s erről a következő leiratban értesítette az Egyesületet: „Teljes tudatában a mezőgazdasági érdekek országos fontosságának, a mai napon az összes honvéd-

kiegészítő honvédkerületi kiegészítési kerületi, valamint az összes póttest és általam kiadott rendeletek alapján Krassószőrény, illetőleg Hunyad, Szeben, Fogaras, Brassó, Csik, Udvarhely, Háromszék, Besztercena-szód, Nagyküküllő, Alsófehér, Kisküküllő, és Marosorda vármegyékbeli a kiegészítő parancsnokságokhoz vagy a póttestekhez ennek a rendeletnek vételét megelőzőleg már bevonult mező- és erdőgazdasági érdekekből felmentet, vagy szabadságot szolgáltat- és népfölkelesre kötelezettek közül mindazok, a kiknek tartozkogási helye a Fehértplom, Logos, Déva, továbbá a Dévától Nagygyedre vivő vasutvonal Marosludas Beszterce határvonalától délre, illetőleg keletre fekszik, a póttestek által visszatartandók, azonban pótlási célokra fel nem használhatók és a menetszázadokba be nem osztíthatók. Eilenben a fentemlített felmentett, de bevonult egyének közül azok, a kiknek tartozkogási helye a felsorolt községekben van, azon vonalról északra, illetőleg nyugatra fekszik, további rendelkezésig azonnal szabadságolandók. Egyuttal a kormánybiztos illetőleg a törvényhatóságok utján intézkedtem abban az irányban is, hogy a fentemlített megyékből eddig még be nem vonult mezőgazdasági és erdőgazdasági érdekekből felmentett gőz- és motorképezékek, fűtők, akik saját földjükön a gazdasági munkákat még be nem fejezték, az előzőleg adott felmentés lejártának időpontjáig bevonulni nem tartoznak.

— **A nyersolaj készlet fogytán lévén** s mivel a pótlás biztosítottak nem látszik, hogy idejében meg fog érkezni — hétfőtől kezdve a világítás korlátoztatik további intézkedésig olyanformán, hogy üzem csak addig lesz, míg a világítási naptár szerinti közvilágítás tart.

— **Tilos az Idel tengeri forgalombahozatala.** Az 1916. évi termésű tengerinek forgalombahozatala tilos, amiből következik hogy f. évi termésű tengerit további felsőbb hatóságú intézkedésig eladni vagy vásárolni nem szabad.

— **Az országos vásár** Kiskunfélegyházán f. év október 1-én, azaz vasárnap fog megtartatni.

— **Kecskeméten** a heti vásár a miniszterium engedélye folytán ezenul nem kedden, hanem pénteken tartatik meg.

A szőlők állapota és várható termése.

A m. kir. szőlészeti és borászati kerületi felügyelőségek jelentései szeptember 20-áról.

Budapesti kerület. A hosszas, kitartó, hűvös esős időjárás miatt a bogycok kezdenek kirepedezni és rothadni, amiből kifolyólag a szüret szeptember hó negyedik hetében kezdetét veszi. Remélhető termés gyenge, sőt sok helyen rossz, minősége közepes. Mustra 200 K-ás kötések történtek.

Kecskeméti kerület. Korai fajták szüretelése megkezdődött. A must cukartalma Babó-féle mérő szerint 16 százalék. A terméskilátások kissé javultak. Óbor 240 korona. Állagban az óborok ára szeptember elseje óta igen emelkedett.

Egri kerület. A bogycok aprók, mennyiségileg kis, minőségileg kiváló termés várható. Must árak még nem alakultak ki.

Az Alsójáráson, közvetlen az iskola szomszédságában 24 hold szántó és kaszáló tanyás földbirtok örök áron eladó; értekezni lehet X. ker. Szolnoki utca 8. szám alatt. f.

Szivos Ferencnek I-ső ker. 299. szám alatti lakosnak, a Csemőben I-ső járás 313. szám alatt levő szőlő és földbirtoka, megfelelő gazdasági épületekkel együtt szabad kézből eladó. Értekezni lehet a tulajdonossal a fenti szám alatt. 7—10.-f.

Eladó ház.

Zsákai József IV. ker. 10. sz. háza örök áron eladó; értekezni lehet a fenti szám alatt. 3-3

D. Tóth Sándor III. ker. 129. számú háza gazdasági épületekkel és kerttel örök áron eladó. Ugyanott 40 hektóliter *ó fehér bor* és 60 liter *szilva pálinka* van eladó; értekezni lehet a fenti szám alatt. 1-f.

Egy ügyes tanoncot keresek azonnali belépésre **BICZÓ ELEMÉR** fodrász. IV. k. Kecskeméti-u. I. sz.

Ujdonság!

A „**Turcsányi**“-féle szabadalmazott „**ludtömő készülék**“ és szabadalmazott „**ludtömő**“ kaloda. — Ezen kiváló eszközök segítségével bárki **hizlalhat**,

— **tömhet** — **ludat**, nemcsak a szokásos **kukoricával**, de **árpa, zab, vagy bükkönnyel** is. A **ludtömést** és a **készülékkel** való **bánásmódot** kimerítően ismertető **könyvvel** együtt kapható, valamint a **készülék** működésben megtekinthető a **feltalálónál** helyben **Rákóczy-u. 261. sz. alatt**, a **KOLLÁRSZ-féle** nagygőzmalom mellett.

NAGYKÖRÖS. Turcsányi István.
Kiváló tisztelettel:

Értesítés! Van szerencsénk értesíteni az igen tisztelt gazdaközönseget, hogy **mindenféle haditerményt** vásárlunk, ugyanint **gabonát, tehér és tarka babot, burgonyát** a legmesszebbmenő legmagasabb meghatározott árak mellett. Gabonához zsákokat is adunk.

Becsés pártfogásukat kérve vagyunk kiváló tisztelettel: **NAGYKÖRÖS,** **VASS JÓZSEF és RIGÓ MIHÁLY** TERMÉNY-
KERESKEDŐK. IV. kerület 23. szám.

Új és használt tankönyvek, író és rajzszerkek, iskola- **Székely Albert**
táskák nagy választékban kaphatók: könyvkereskedésében.

ZÓKY ISTVÁN épület- és géplakatos **Nagykörös.**
IV. Mentovich-utca 357. sz.

Elvállal mindennemű **épület** és **vasszerkezetek munkálatait**, valamint **gépjavításokat, villanyvilágítási javításokat, villanycsengők bevezetését és javítását, modern sír- és drótkerítéseket** stb. stb. jutányos árak mellett szolid kivitelben készítik.

NĒU JAKAB mezőgazdasági gépraktárában beszerezhetők: valódi **CORMICK-féle** tárcsás boronák, **Aächer** és **Sack** ekék, eredeti párosoru **12-14-16 soros Melichár** vetőgépek, **vasboronák** és egyéb gazdasági eszközök. **Szecsavágóknak** drb., még a készlet tart, **50 korona.**